

Sygn. akt: I ACa 1021/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2014r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Małgorzata Stanek
Sędziowie:	SA Alicja Myszkowska SA Joanna Walentkiewicz - Witkowska (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Grażyna Michalska

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2014r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **B. C.**

przeciwko (...) **Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 5 czerwca 2013r. sygn. akt I C 741/12

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 4 w ten sposób, że zasądza od B. C. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 418 (czterysta osiemnaście) złotych tytułem kosztów procesu;

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz B. C. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 1021/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 11 maja 2012 roku B. C. wniosła o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwoty 140.000,00 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2012 roku tytułem zadośćuczynienia oraz zasądzenie kosztów procesu.

Pozwany wniosł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 5 czerwca 2013 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim (1) zasądził od pozwanego (...) S.A. Z siedzibą w W. na rzecz powódki B. C. kwotę 60.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty i (2) oddalił powództwo o zadośćuczynienie w pozostałym zakresie. Rozstrzygając o kosztach (3) nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 3.000,00 złotych tytułem części opłaty sądowej od pozwu, obciążającej pozwanego od uwzględnionej części powództwa, od której uiszczenia powódka była zwolniona oraz (4) zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 3.822,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 205,00 złotych tytułem wydatków poniesionych przez powódkę B. C., związanych z wydaniem opinii przez biegłego w sprawie i kwotę 3.617,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Ponadto (5) nie obciążył powódki nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciążającymi stronę powodową.

Sąd Okręgowy ustalił, że w dniu 26 września 2003 roku na drodze S. -R., kierujący samochodem osobowym marki O. (...) o numerze rejestracyjnym (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym i doprowadził do zderzenia z rowerem, którym jechała A. C. - córka B. C.. W następstwie wypadku A. C. zmarła. Sprawca zdarzenia uznany został za winnego popełnienia czynu określonego w art. 177 § 2 k.k. i skazany wyrokiem z dnia 1 kwietnia 2005 roku Sądu Rejonowego w T.. Kierujący sprawca wypadku był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. w W..

B. C. wystąpiła w dniu 29 lutego 2012 roku z roszczeniem wobec pozwanego o zapłatę kwoty 140.000 złotych tytułem zadośćuczynienia zgodnie z art. 448 k.c. w zw. z art. 24 §1 k.c. (...) S.A. pismem z dnia 11 kwietnia 2012 roku poinformował, iż nie znajduje podstaw do wypłaty zadośćuczynienia za śmierć córki.

(...) S.A. wypłacił na rzecz B. C. kwotę 20.000,00 złotych tytułem stosownego odszkodowania w oparciu o art. 446 § 3 k.c. i kwotę 4.497,00 złotych tytułem zwrotu kosztów pogrzebu.

B. C. wyszła za mąż 4 października 1980 roku i z małżeństwa miała pięcioro dzieci - trzy córki, dwóch synów. Jednym z tych dzieci była A. C., urodzona (...), ostatnio uczennica liceum w R.. W chwili śmierci córki B. C. zajmowała się prowadzeniem gospodarstwa rolnego o powierzchni około 15 hektarów, w tej chwili gospodarstwo to zostało przekazane na rzecz syna M.. Po śmierci córki zaczęła uczęszczać do psychologa, który przyjeżdżał też do jej domu. Przez jakiś okres B. C. leczyła się w P. u internisty, potem zaś zaczęła się leczyć w R.. Pozostaje też pod opieką endokrynologa w T.. B. C. zażywa leki na nadciśnienie, które są przepisywane przez lekarza rodzinnego. Powódka pozostawała też pod opieką medyczną ortopedy.

Zmarła A. C. pomagała matce w prowadzeniu gospodarstwa rolnego i domowego, a rodzeństwu służyła pomocą przy odrabianiu lekcji. Nie sprawiała żadnych problemów wychowawczych. B. C. bardzo przeżyła śmierć córki, zażywała leki uspokajające i nasenne, nie mogła spać i do tej pory nie pogodziła się z jej śmiercią.

Dzieci B. C. uzyskały zadośćuczynienia po śmierci siostry w kwotach po 10.000,00 złotych. Ponadto Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 20 grudnia 2012 roku zasądził od (...) S.A. na rzecz męża B. J. C. kwotę 60.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami od dnia 12 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty.

U B. C. z psychologicznego punktu widzenia zakres zmian psychicznych, jakich doznała w wyniku przedmiotowego zdarzenia /śmierci córki/ miały w dłuższej perspektywie czasowej bardzo ograniczony zakres i nasilenie. Aktualnie nie wymaga ona opieki psychologicznej. Jej aktualny stan psychiczny jest dobry, nie występują u niej istotne zaburzenia sfery intelektualnej, poznawczej i emocjonalnej, które były bezpośrednim następstwem doświadczenia śmierci córki,

nie występują u niej również zaburzenia emocjonalne o szczególnym nasileniu, które kwalifikowałyby ją do pomocy psychologicznej bądź psychiatrycznej .

W okresie do 6 miesięcy od śmierci córki u B. C. wystąpiły typowe zaburzenia adaptacyjne, których nasilenie w tamtym okresie mogło być duże i dezorganizować jej ówczesne bieżące funkcjonowanie psychospołeczne. Stwierdzono u niej wystąpienie cech zachowań charakterystycznych dla zaburzeń przystosowania emocjonalnego do rzeczywistości w wyniku doświadczenia urazu psychicznego, tzw. zaburzenia adaptacyjne, aktualnie o miernym nasileniu. Występują u niej również zaburzenia sfery emocjonalnej, które bezpośrednio związane są z urazem psychicznym, jakim jest śmierć córki.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w części dotyczącej kwoty 60.000,00 złotych. Jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia wskazał - poza art. 436 § 1 k.c., 822 k.c. oraz przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 roku w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (Dz. U. Nr 26, poz. 310 ze zm.) art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c..

Sąd pierwszej instancji podzielił pogląd wyrażony w orzecznictwie, iż najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku. Wskazał, że katalog dóbr osobistych określony w art. 23 k.c. ma charakter otwarty, a szczególna więź rodziców z dzieckiem, przysługująca zarówno dziecku, jak i rodzicom w prawidłowo funkcjonującej rodzinie, zasługuje na status dobra osobistego, podlegającego ochronie przewidzianej w art. 24 § 1 k.c.

Sąd Okręgowy zaznaczył przy tym, że znacząca większość poglądów wyrażonych w orzecznictwie dotyczyła spraw, w których zdarzenia miały miejsce już pod rządem obecnie obowiązującego art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U nr 124, poz. 1152 z późn. zm.), niemniej jednak treść tego przepisu w istocie odpowiada treści § 10 ust. 1 wskazanego rozporządzenia. W konsekwencji wykładania zaprezentowana w tych orzeczeniach jest aktualna także w stosunku do zdarzeń wcześniejszych.

W ocenie Sądu pierwszej instancji bezspornym w sprawie był fakt, iż więź rodzinna w przypadku powódki została zniweczona na skutek wypadku. Zginęła bowiem jej córka, która w chwili śmierci miała 16 lat. Powódka B. C. bardzo przeżyła śmierć córki i trudno jej było funkcjonować po jej śmierci. Zmarła A. C. pomagała powódce w prowadzeniu gospodarstwa rolnego i domowego. Deklarowała chęć prowadzenia gospodarstwa rolnego wraz z rodzicami i kontynuowania edukacji na studiach wyższych, pomagała też młodszemu rodzeństwu w odrabianiu lekcji.

Oceniając wysokość należnego zadośćuczynienia Sąd Okręgowy miał na względzie przede wszystkim charakter naruszonego dobra osobistego. Określając wysokość zadośćuczynienia na kwotę 60.000,00 złotych Sąd pierwszej instancji uwzględnił fakt, iż powódka otrzymała już prawie 25.000,00 złotych tytułem odszkodowania za znaczne pogorszenie jej sytuacji życiowej i tytułem zwrotu kosztów pogrzebu. Taką samą kwotę otrzymał mąż powódki. Było to co prawda odszkodowanie zasądzone na podstawie art. 446 § 3 k.c., a zatem z innej podstawy prawnej jednakże w ówczesnym orzecznictwie przy zasądzaniu takiego odszkodowania Sąd każdorazowo miał na uwadze także pewne szkody niemajątkowe często nieuchwytnie. Obecnie obowiązujący art. 446 § 4 k.c. akcentuje zaś ściśle majątkowy charakter roszczenia z art. 446 § 3 k.c.

Sąd Okręgowy oddalił powództwo w pozostałej części jako niezasadne i nie znajdujące uzasadnienia w okolicznościach sprawy.

O należnych powódce odsetkach Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 k.c. mając na uwadze, iż B. C. przed wytoczeniem powództwa wystąpiła z roszczeniem wobec pozwanego o zapłatę kwoty 140.000,00 złotych tytułem zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. Pozwany pismem z dnia 11 kwietnia 2012 roku odmówił wypłaty

zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Dlatego też odsetki należało zasądzić od dnia 12 kwietnia 2012 roku do dnia zapłaty.

Kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego Sąd Okręgowy na podstawie art. 100 k.p.c. zgodnie z zasadą stosunkowego ich rozdzielenia, obciążył pozwanego, choć zasądził na rzecz powódki całość poniesionych przez nią kosztów.

Ponadto na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167 poz.1398 ze zm.) w zw. z art. 100 k.p.c. Sąd Okręgowy nakazał ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3.000,00 złotych tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa obciążającej pozwanego, od której uiszczenia powódka była zwolniona. Natomiast z uwagi na sytuację materialną powódki Sąd pierwszej instancji na podstawie art. 113 ust. 4 ustawy z 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie obciążył jej kosztami sądowymi od oddalonego powództwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w części tj. w punktach 1, 3, 4 i zarzucając mu:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. przepisu art. 448 k.c. w związku z art. 24 k.c. przez przyjęcie, że powódce przysługuje zadośćuczynienie z tytułu naruszenia dóbr osobistych - więzi rodzinnych, szczególnych więzi emocjonalnych między członkami rodziny (ewentualnie poprzez zasądzenie zadośćuczynienia nie odpowiadającego kryterium odpowiedniości);
2. § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 roku w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, poprzez przyjęcie, że umowa obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność odszkodowawczą za naruszenie dóbr osobistych innych niż życie i zdrowie,
3. art. 117 k.c. w związku z art. 442 k.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie wypadku) poprzez bezzasadne przyjęcie, że roszczenie strony powodowej nie uległo przedawnieniu;
4. naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. poprzez niedokonanie wszechstronnej oceny materiału dowodowego;
5. w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu naruszenie art. 100 k.p.c., (powołanego przez Sąd jako podstawa rozstrzygnięcia), statującego zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów postępowania i obciążenia mimo to pozwanego całością kosztów postępowania.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powódki kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna jedynie w części, obejmującej rozstrzygnięcie o kosztach procesu i skutkuje zmianą rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 3 zaskarżonego wyroku, zaś w pozostałej części jako niezasadna podlegała oddaleniu.

Sąd Apelacyjny podziela ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je za własne.

W pierwszej kolejności zasadne jest odniesienie się do zarzutu naruszenia prawa materialnego, tj. art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c., gdyż jest on najdalej idący i zmierza do wykazania braku podstawy prawnej roszczenia dochodzonego przez powódkę. Sąd Okręgowy prawidłowo zastosował przepisy art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c., wskazując je jako podstawę roszczeń powódki. Pogląd o dopuszczalności zastosowania powołanych przepisów w przypadku roszczeń

o zadośćuczynienie za śmierć osoby najbliższej wskutek popełnienia czynu niedozwolonego i uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia przed dniem 3 sierpnia 2008 roku, tj. dniem, kiedy zaczął obowiązywać art. 446 § 4 k.c., należy uznać obecnie za ugruntowany w orzecznictwie (uchwała SN z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, LEX nr 604152; uchwała SN z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, OSNC z 2012 r., z. 1, poz. 10; por. uchwała SN z dnia 20 grudnia 2012 r., III CZP 93/12, Biul. SN z 2012 r., z. 12, s. 11; por. wyrok SN z dnia 14 stycznia 2010 r., IV CSK 307/09, OSNCZD z 2010 r., z. 3, poz. 91; wyrok SN z dnia 11 maja 2011 r., I CSK 621/10, LEX nr 848128; wyrok SN z dnia 25 maja 2011 r., II CSK 537/10, LEX 846563; wyrok SN z dnia 15 marca 2012 r., I CSK 314/11, LEX nr 1164718; postanowienie SN z dnia 22 maja 2013 r., II CSK 695/12, niepubl.; wyroki Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z 23 września 2005 r., I ACa 554/05, Pal. 9-10/2006 i z 14 grudnia 2007 r., I ACa 1137/07, LEX nr 466366; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 lipca 2012 r., I ACa 481/12, niepubl.). Katalog dóbr osobistych zawarty w art. 23 k.c. ma charakter otwarty, a zatem na jego podstawie można wykazywać istnienie różnego rodzaju dóbr osobistych. W każdym przypadku dobrem osobistym będą natomiast wartości niematerialne, związane z istotą ludzką, które są uznane za doniosłe i zasługujące na ochronę, co Sąd Okręgowy prawidłowo wywiódł. Do takich wartości w świetle dorobku orzecznictwa należy również zaliczyć prawo do życia w pełnej rodzinie oraz więzi łączące członków rodziny, które przysługują im osobiście. W przypadku śmierci osoby bliskiej, wywołanej zachowaniem bezpośredniego sprawcy szkody, niewątpliwie dochodzi do naruszenia tak ujmowanych dóbr osobistych po stronie żyjących członków rodziny. Wynikająca stąd krzywda nie zawsze musi być ujmowana w kategoriach medycznych, a jej stwierdzenie - poza wykazaniem istnienia i naruszenia dobra osobistego - wymaga oceny całokształtu okoliczności i charakteru relacji łączących uprawnionych z osobą zmarłą (por. na gruncie art. 446 § 4 k.c. - wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 5 lutego 2013 r., I ACa 1137/12, LEX nr 1286561). Wobec powyższego zarzut skarżącego, stanowiący zaprezentowanie własnego poglądu prawnego, nie zasługiwał na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego nie jest zasadny zarzut naruszenia § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 marca 2000 r. w sprawie ogólnych warunków ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, w myśl którego z ubezpieczenia OC przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem są zobowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Jak stanowił § 10 ust. 4 rozporządzenia odszkodowanie było ustalane i wypłacane w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, najwyżej jednak do ustalonej w umowie sumy gwarancyjnej. Odwołując się do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2012 roku, wydanej w sprawie III CZP 67/12 (OSNC 2013/4/45, Biul. SN 2012/11/7) należy wskazać, że przepis § 10 ust. 1 powyższego rozporządzenia nie wyłączał z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zadośćuczynienia za krzywdę osoby, wobec której ubezpieczony ponosił odpowiedzialność na podstawie art. 448 k.c.

Nie zasługiwał również na uwzględnienie zarzut pozwanego zmierzający do wykazania, iż roszczenie powódki uległo przedawnieniu na podstawie art. 117 k.c. w zw. z art. 442 k.c. (w brzmieniu obowiązującym w dniu wypadku, tj. 26 września 2003 roku). Art. 442 § 1 k.c. przewidywał, że roszczenie o naprawienie szkody pochodzącej z czynu niedozwolonego ulega przedawnieniu z upływem trzech lat od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie o osobie sprawcy. Natomiast w § 2 tego przepisu wskazano, że jeżeli szkoda wynikła ze zbrodni lub występku to powyższe roszczenie ulega przedawnieniu z upływem 10 lat od dnia popełnienia przestępstwa. W rozpoznawanej sprawie szkoda nastąpiła na skutek występuku przewidzianego w art. 177 § 2 k.k., za który sprawca został prawomocnie skazany. Wobec powyższego w sprawie miał zastosowanie art. 442 § 2 k.c. przewidujący 10 letni termin przedawnienia roszczenia. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie jest właściwe twierdzenie pozwanego, w którym próbuje wykazać, iż przyczyną naruszenia dobra osobistego powódki jest śmierć jej córki, która sama w sobie nie stanowi przestępstwa, a w konsekwencji nie ma zastosowania wydłużony termin przedawnienia. Konstrukcja prawna naruszenia dobra osobistego jest dwustopniowa, w pierwszej kolejności na skutek czynu niedozwolonego dochodzi do śmierci osoby najbliższej oraz w konsekwencji do nieodwracalnego naruszenia więzi rodzinnej. Tak powstała szkoda, na gruncie rozpoznawanej sprawy, wynika z popełnienia przez sprawcę występuku z art. 177 § 2 k.k. Ponadto podkreślić należy, że zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o zmianie ustawy Kodeks Cywilny (Dz. U. Z 2007 r., Nr 80, poz. 538), która weszła w życie w dniu 10 sierpnia 2007 roku, do roszczeń o których mowa w art. 442 k.c. powstałych przed

dniem wejścia w życie ustawy i według przepisów dotychczasowych jeszcze nieprzedawnionych, stosuje się art. 442¹ k.c. W przepisie tym wydłużono termin przedawnienia roszczeń, których szkoda wynika ze zbrodni lub występku do 20 lat od dnia popełnienia przestępstwa. W rozpoznawanej sprawie termin ten jeszcze nie upłynął.

Nie jest zasadny zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. poprzez niedokonanie wszechstronnej oceny materiału dowodowego, która miała przejawiać się w pominięciu wniosków przedstawionych przez biegłą sądową w pisemnej opinii. Stanowisko apelującego jest błędne, zdaje się nie dostrzegać, że Sąd pierwszej instancji w pisemnym uzasadnieniu wyroku wprost powołał się na wnioski, wynikające z pisemnej opinii biegłej sądowej. Skarżący poprzez polemikę z rozważaniami poczynionymi przez Sąd Okręgowy, w istocie dąży do wykazania, że u powódki wystąpiła zwykła reakcja żałobna i naruszenie jej dobra osobistego miało znikomy wymiar, co doprowadziło do zasądzenia kwoty zawyżonej o co najmniej 40.000,00 złotych. W ocenie Sądu Apelacyjnego, takie twierdzenie, zawarte w uzasadnieniu apelacji, należy w istocie uznać za zakwestionowanie prawidłowości ustalenia przez Sąd Okręgowy, iż odpowiednie jest zadośćuczynienie w kwocie 60.000,00 złotych. Z art. 448 k.c., stanowiącego podstawę prawną zasądzonego roszczenia, wynika uprawnienie Sądu do przyznania osobie, której dobro osobiste zostało naruszone, odpowiedniej sumy tytułem zadośćuczynienia. W tym zakresie Sąd pierwszej instancji w sposób wszechstronny wziął pod uwagę wszystkie okoliczności, mające wpływ na ustalenie powyższej sumy. Przede wszystkim miał na względzie charakter naruszonego dobra, dotychczas wypłacone powódce odszkodowanie oraz przeżycia powódki, jakich doznała po śmierci córki. Ocena skarżącego, iż okoliczności faktyczne niniejszej sprawy prowadzą do wniosku, iż zasądzona kwota jest zawyżona co najmniej o 40.000,00 złotych stanowi jedynie polemikę z oceną prawną wyrażoną przez Sąd Okręgowy, którą podziela Sąd Apelacyjny.

Słuszny jest natomiast zarzut skarżącego, dotyczący błędnego zastosowania przez Sąd Okręgowy art. 100 k.p.c. w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu zawartego w punkcie 4 wyroku. Przepis ten przewiduje trzy odrębne zasady ponoszenia kosztów procesu: wzajemne zniesienie kosztów, stosunkowe rozdzielenie oraz obciążenie całością kosztów tylko jednej strony. Jak wynika z pisemnego uzasadnienia Sąd pierwszej instancji zastosował zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu. Za powyższym przemawia również rozstrzygnięcie zawarte w punktach 3 i 5, w których Sąd Okręgowy ustalił, że strony ponoszą koszty sądowe odpowiednio w zakresie w jakim przegrały sprawę. Od pozwanego nakazał ściągnąć kwotę 3.000,00 złotych tytułem części opłaty sądowej od pozwu od uwzględnionej części powództwa. Natomiast powódki nie obciążył kosztami sądowymi ją obciążającymi. Stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu sprowadza się do obliczenia w jakiej części dana strona „wygrała sprawę”, a następnie wyliczenia kwot, które strony powinny sobie zwrócić. Wyższa kwota ulega pomniejszeniu o niższą, a tak uzyskany wynik podlega zasądzeniu. Sąd Apelacyjny podziela sposób wyliczenia powyższej kwoty, przedstawiony w uzasadnieniu apelacji, a sprowadzający się obliczenia 57 % z kwoty 3.617,00 złotych, należnych pozwanemu od powódki, pomniejszonej o 43 % z kwoty 3.822,00 złote, należnych powódce od pozwanego. Wobec powyższego prawidłowe zastosowanie zasady stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu, w myśl art. 100 k.p.c., powinno doprowadzić do zasądzenia od powódki na rzecz pozwanego kwoty 418,00 złotych.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w punkcie 4 w ten sposób, że zasądził od powódki na rzecz powoda kwotę 418,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację w pozostałej części.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy. Pozwany wygrał sprawę tylko w nieznacznej części odpowiadającej zmianie zaskarżonego orzeczenia w części dotyczącej kosztów procesu. Zasądzeniu od pozwanego na rzecz powódki podlegała kwota 2.700,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika powódki określone na podstawie § 6 pkt 6 w zw. z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa prawnej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490 j.t.).

udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013r., poz. 490 t.j.).